

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 55. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360051744.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Bogens Helt hører til den Klasse af Ulykkelige, som synes skabte for Livets Skyggeside og aldrig kommer til at bo i dets Sol. Der er, som Hamlet siger, foruden mange fortrinlige Egenkaber en egen «Last» i deres Natur, som standser Delenes Sammenspil. I Uhrets saa fint sammensatte Indre brister nu en ille Fjeder, nu et lille Hjul, og Værket staar for lange Tider tilte. Obermann har ingen fast Sysselsættelse, ingen Virkekres, utet Fag og havner først paa Bogens sidste Sider i det Forsæt t ville optræde som Forfatter; men Læseren faar ingen ret Tro til at der paa denne Bane venter ham Held. Hvem der har ragt et nok saa lille Værk for Lyset og som husker tilbage, éd, hvilken næsten utrolig Mængde af gunstige Omstændigheder er har maattet indtræde, hvilket overordenligt Antal af smaa g store Hindringer han har maattet overvinde, hvor nøje han 56 har maattet passe paa Tiden, hvor ivrigt han har maattet benytte Lejligheden og Øjeblikket, hvor mange Gange han har staaet i Begreb med at opgive det Hele, hvor mange Anfald af Haabløshed og Modløshed han har besejret, blot for at naa dette ringe Maal; det ringeste levendefødte Værk indbefatter titusinde Triumfer. Og hvilken Sammenknytning af Omstændigheder udfordres ikke for at det saa ikke dør lige efter Fødselen! Ligesaa mange som for en levende Organisme. Værket maa finde ligesom et aabent Sted, i hvilket det passer ind, Interessen derfor maa ikke krydses af andre stærkere Interesser, Strømmen maa ikke gaa i modsat Retning, Talentet maa ikke overstraales af et større Talent. Det maa ikke minde om noget Tidligere, det maa end ikke ved et Tilfælde ligne noget Andet, og det maa dog paa en eller anden Maade knytte sig til noget allerede Bekendt og følge en Vej, der allerede er banet. Det maa endelig komme i den rette Belysning. Der er Værker, som uden at være blødagtige bliver blødagtige i Belysning af en samtidig Begivenhed eller samtidig Frembringelse. Der er Værker, som bliver gammeldags, Værker, som bliver fattige og ligesom blege.